

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Eugeniusz Wildowicz

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

w sprawie **B. F. i W. F.**

oskarżonych o dokonanie czynu z art. 54 § 2 k.k.s. i in
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 stycznia 2019 r.,
skargi Prokuratora Okręgowego w Ł. w trybie art. 539a k.p.k.,
na wyrok sądu odwoławczego - Sądu Okręgowego w Ł.,
z dnia 26 lipca 2018 r., sygn. akt V Ka [...],
uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Ł.,
z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. akt V K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 21 grudnia 2017 r. (sygn. akt V K [...]) B. F. oraz W. F. zostali uznani winnymi czynów z art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s oraz art. 76a § 2 k.k.s., za które wymierzono kary łączne grzywny – B. F. 150 stawek dziennych, każda w kwocie 70 zł, W. F. 120 stawek dziennych, każda w kwocie 70 zł.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 26 lipca 2018 r. (sygn. akt V Ka [...]) wyrok Sądu Rejonowego został uchylony i przekazany do ponownego rozpoznania temuż sądowi.

Od powyższego orzeczenia skargę na podstawie art. 539a k.p.k. wniósł Prokurator Okręgowy w Ł., zarzucając przedmiotowemu rozstrzygnięciu „obrazę przepisów art. 437 § 2 k.p.k. *in fine*) polegającą na niestusznym uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w Ł., z dnia 21 grudnia 2017 roku, w sprawie. V K. [...], skazującego B. F. i W. F. za popełnienie przestępstw opisanych w dyspozycji art. Art. 54 § 2 k.k.s. w zw., z art. 6- § 2 k.k.s. i z art. 76a § 2 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s. na kary. łączne grzywny i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania w oparciu, o. nieuprawnione przyjęcie założenia, że w sprawie konieczne jest przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości, podczas gdy stwierdzone przez Sąd, odwoławczy uchybienia dotyczące niewyjaśnienia różnicy w wysokości narażenia na uszczuplenie podatku VAT zarzucanego w odmiennej kwocie każdemu z małżonków pomimo wykonywania przez nich wspólnie, działalności, gospodarczej polegającej na obrocie: nieruchomościami i ustalenie, czy każdy z oskarżonych podejmował samodzielnie, czynności wykonawcze czy też działali: oni wspólnie i, w porozumieniu wypełniając znamiona zarzucanych im, przestępstw, nie wymaga powtórzenia czynności dowodowych a jedynie przesłuchania w charakterze świadka upoważnionego pracownika Urzędu. Skarbowego, który w oparciu o załączoną do: akt postępowania kompletną dokumentację skarbową będzie mógł wyjaśnić przyczyny uznania, iż oskarżeni prowadzili działalność gospodarczą w rzeczywistości obejmującą również obrót nieruchomościami, oraz rozbieżności w wysokości narażenia. Skarbu Państwa na. uszczuplenie podatku VAT przypisane w różnej kwocie, każdemu z małżonków F. nadto przeprowadzenie dowodów w postaci przesłuchania w charakterze, świadków - nabywców poszczególnych nieruchomości celem ustalenia okoliczności transakcji i powodów ich zbywania przez oskarżonych jest nieprzydatne do stwierdzenia czy. dokonywali oni tego w ramach prowadzonej działalności, czy też innych powodów, ponieważ dla, nabywców powody te były bez znaczenia, zaś na potwierdzenie dokonania transakcji kupna sprzedaży sporządzone. zostały stosowne dokumenty, w postaci aktów notarialnych.”

Podnosząc powyższy zarzut, Prokurator wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy, wskazanemu Sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na tę skargę obrońca oskarżonych wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z ugruntowanego już orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że konieczność ponownej oceny przeprowadzonych dowodów w przypadku wyroku skazującego nie stanowi co do zasady samodzielnej podstawy wydania wyroku kasatoryjnego, gdyż zgodnie z przepisami regulującymi skargę na orzeczenie Sądu I instancji w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. By Sąd Najwyższy mógł ustosunkować się do podniesionych w skardze zarzutów, uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego jednoznacznie, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania.

W niniejszej sprawie Sąd odwoławczy w uzasadnieniu na s. 7 - 9 wyjaśnił precyzyjnie, dlaczego nie zdecydował się na uzupełnienie przewodu sądowego w postępowaniu apelacyjnym. Takie postąpienie należy zaakceptować. Specyfika postępowania karnego w niniejszej sprawie, a polegająca na braku aktywności oskarżonych w fazie jurysdykcyjnej (odmowa składania wyjaśnień), braku wskazania jakie dokumenty stanowią podstawę przypisania sprawstwa czynów, a także wystąpieniu niewyjaśnionych w żadnej mierze istotnych rozbieżności w opisie czynów przypisanych każdemu z małżonków (różne kwoty uszczuplenia podatku) przesądzała, że cały przewód sądowy musi być przeprowadzony na nowo w całości. Sąd odwoławczy wyraźnie wyartykułował, iż Sąd I instancji musi na nowo przesłuchać określonych świadków, czego w postępowaniu zaniechał (m.in. sprzedawców i nabywców nieruchomości mających być rzekomo przedmiotem profesjonalnego obrotu).

W istocie analiza akt sprawy pozwala na przyznanie Sądowi odwoławczemu racji, że Sąd I instancji w zakresie tak fundamentalnym, jak ustalenie poszczególnych okoliczności konstytuujących przypisany czyn zabroniony nie przeprowadził adekwatnej analizy i przez to brak jest w uzasadnieniu wyroku pierwszoinstancyjnego wyjaśnienia, na czym w istocie polegała realizacja znamion tego czynu zabronionego przez każdego ze sprawców. Przypomnieć należy, że

Sąd I instancji przypisał oskarżonym różne kwoty uszczuplenia podatku, co nie znajduje wyjaśnienia w jego wywodach, które nakazują uznać, że małżonkowie dopuszczali się zachowań opisanych w art. 54 § 2 k.k.s. wspólnie w stosunku do tych samych nieruchomości.

Wobec tak znacznej zidentyfikowanej ilości braków postępowania przed Sądem I instancji, Sąd odwoławczy nie naruszył przepisu art. 437 § 2 k.p.k., gdyż w sprawie w istocie zachodzi konieczność przeprowadzenia przewodu sądowego w całości na nowo w zakresie dotyczącym podstaw odpowiedzialności karnej.

Z uwagi na powyższe należało orzec jak w sentencji.